SPRAWOZDANIE z DZIAŁALNOŚCI
POLSKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO
w Ciechanowie
w okresie od 01 stycznia 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku

I. *STAN PRAWNY i WŁADZE BANKU*

1. *Podstawa prawna działania*

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie działa w oparciu o prawo spółdzielcze, prawo bankowe, ustawę o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

2. *Dane ogólne o Banku*

Pełna nazwa Banku: **Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie**

Adres siedziby: **ul. 3 Maja 3, 06-400 Ciechanów**

Bank powstał w 1899 roku.

Bank został wpisany do rejestru sądowego dnia 19.07.2001 roku przez Sąd Rejonowy m. st. Warszawy w Warszawie XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr **KRS 0000027891.**

Ostatniego wpisu dokonano dnia 27.11.2014r.

Bank posiada nr statystyczny **REGON 000508046**

Przedmiot działalności Banku według PKD nie uległ zmianie od 31.12.2013r.:

Zgodnie ze Statutem, Bank działa na terenie całego kraju.

3. *Władze Banku*

ZARZĄD

W okresie od 01.01.2016 roku do 30.06.2016 roku Zarząd pracował w składzie:

- Agnieszka Korzybska – p.o. Prezesa Zarządu, Członek Zarządu
- Anna Kaźmierska – Członek Zarządu
- Jarosław Dorobek – Członek Zarządu .

W ciągu I półrocza 2016 roku odbyło się 51 protokołowanych posiedzeń Zarządu, na których podjęto 145 uchwał.

Najważniejsze poruszane tematy na posiedzeniach Zarządu dotyczyły:

- podejmowania decyzji kredytowych,
- zmian obowiązujących w banku stóp procentowych,
- wprowadzania nowych produktów,
- analizy ustaleń i wniosków z przeprowadzanych w banku kontroli i inspekcji,
- podejmowania decyzji w sprawie otwarcia/zamknięcia placówek bankowych oraz analiza funkcjonowania istniejących Oddziałów Banku,
- spraw członkowskich,

- spraw pracowniczych,
- spraw administracyjnych,
- omawiane były i wprowadzane w życie decyzje uchwalane przez Radę Nadzorczą Banku oraz uchwały podjęte przez Walne Zgromadzenie,
- odbywały się również spotkania Zarządu i Kadry Kierowniczej, których tematem była sytuacja ekonomiczna Banku oraz ocena wyników finansowych wypracowanych w poszczególnych placówkach banku,
- analizy ryzyk bankowych,
- analizy realizacji planu finansowego,
- realizacji Programu Postępowania Naprawczego na lata 2015-2022.

RADA NADZORCZA

Rada Nadzorcza Banku w okresie od 01.01.2016 roku do 28.06.2015 roku działała w następującym składzie:

- Jerzy Przeorek - Przewodniczący RN
- Agata Pruszyńska - Zastępca Przewodniczącego RN
- Zbigniew Przywitowski - Sekretarz RN
- Włodzimierz Bartkowski - Członek RN
- Józef Waldemar Kaczkan - Członek RN
- Paweł Brudnicki - Członek RN
- Jerzy Borucki - Członek RN

W dniu 28.06.2016r. swoją rezygnację z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie złożył Pan Zbigniew Przywitowski, co spowodowało wygaśnięcie jego mandatu.

Rada Nadzorcza Banku w okresie od 29.06.2016 roku do 30.06.2016 roku działała w następującym składzie:

- Jerzy Przeorek - Przewodniczący RN
- Agata Pruszyńska - Zastępca Przewodniczącego RN
- Jerzy Borucki - Członek RN
- Włodzimierz Władysław Bartkowski - Członek RN
- Józef Waldemar Kaczkan - Członek RN
- Paweł Brudnicki - Członek RN

Posiedzenia Rady Nadzorczej Banku odbywały się w razie potrzeby. W ciągu I półrocza 2016 roku odbyło się 12 protokołowanych posiedzeń, na których podjęto 47 uchwał.

Do najważniejszych spraw poruszanych na posiedzeniach należało:

- analiza ustaleń i wniosków z przeprowadzonych kontroli i inspekcji,
- zatwierdzenie strategii Banku, procedur wewnętrznych, planu finansowego,
- dokonanie wyboru podmiotu do badania sprawozdania finansowego,
- badanie okresowych sprawozdań Zarządu Banku,
- dokonywanie oceny realizacji Programu Postępowania Naprawczego na lata 2015-2022,
- ocena sytuacji banku, w tym również kredytów trudnych,
- zatwierdzanie struktury organizacyjnej banku oraz regulaminów normujących pracę w Banku,
- dokonywanie oceny odpowiedniości Członków Zarządu Banku,
- nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności,
- nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej,
- opracowanie projektu regulaminu działania Rady Nadzorczej,
- analiza działalności oddziałów Banku.

W ramach Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie w I półroczu 2016 roku pracowała Komisja Rewizyjna, której podstawowym działaniem była kontrola działalności Zarządu Banku.

W okresie od 01.01.2016r. do 30.06.2016r. w skład Komisji Rewizyjnej wchodzili następujący członkowie Rady:

- Paweł Brudnicki - Przewodniczący
- Włodzimierz Władysław Bartkowski - Zastępca Przewodniczącego
- Józef Waldemar Kaczkan - Sekretarz.

ZEBRANIE PRZEDSTAWICIELI

W I półroczu 2016 roku Zebranie Przedstawicieli odbyło się w dniu 24.06.2016r. Wzięło w nim udział 32 spośród 40 delegatów wybranych na Zebraniach Grup Członkowskich.

W trakcie Zebrania Przedstawicieli podjęto następujące uchwały:

- UCHWAŁA NR 1/2016 w sprawie zatwierdzenia Regulaminu obrad Zebrania Przedstawicieli w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie
- UCHWAŁA NR 2/2016 w sprawie sprawozdania Zarządu z działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie za 2015 rok
- UCHWAŁA NR 3/2016 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania Rady Nadzorczej za 2015 rok
- UCHWAŁA NR 4/2016 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie za 2015 rok

- UCHWAŁA NR 5/2016 w sprawie pokrycia straty bilansowej za 2015 rok
- UCHWAŁA NR 6/2016 w sprawie udzielenia absolutorium członkom Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
- UCHWAŁA NR 7/2016 w sprawie udzielenia absolutorium członkom Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
- UCHWAŁA NR 8/2016 w sprawie udzielenia absolutorium członkom Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
- UCHWAŁA NR 9/2016 w sprawie udzielenia absolutorium członkom Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
- UCHWAŁA NR 10/2016 w sprawie udzielenia absolutorium członkom Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
- UCHWAŁA NR 11/2016 w sprawie udzielenia absolutorium członkom Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
- UCHWAŁA NR 12/2016 w sprawie udzielenia absolutorium członkom Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
- UCHWAŁA NR 13/2016 w sprawie uchwalenia kierunków rozwoju działalności gospodarczej oraz społecznej i kulturalnej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
- UCHWAŁA NR 14/2016 w sprawie wystąpienia Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie ze Związku Rewizyjnego Banków Spółdzielczych w Poznaniu
- UCHWAŁA NR 15/2016 w sprawie wyboru delegata do reprezentowania Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie na Kongresie Spółdzielczości
- UCHWAŁA NR 16/2016 w sprawie przystąpienia do Krajowego Związku Banków Spółdzielczych
- UCHWAŁA NR 17/2016 w sprawie określenia najwyższej sumy zobowiązań
- UCHWAŁA NR 18/2016 w sprawie oceny kwalifikacji Członków Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
- UCHWAŁA NR 19/2016 w sprawie oceny kwalifikacji Członków Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
- UCHWAŁA NR 20/2016 w sprawie oceny kwalifikacji Członków Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
- UCHWAŁA NR 21/2016 w sprawie oceny kwalifikacji Członków Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
- UCHWAŁA NR 22/2016 w sprawie kolegialnej oceny kwalifikacji Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie

- UCHWAŁA NR 23/2016 w sprawie zatwierdzenia Regulaminu działania Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
- UCHWAŁA NR 24/2016 w sprawie zatwierdzenia Polityki wynagrodzeń Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie oraz ustalenia wynagrodzenia dla Członków Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
- UCHWAŁA NR 25/2016 w sprawie zatwierdzenia Strategii działania Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie na lata 2016-2022, uwzględniając założenia programu postępowania naprawczego zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego
- UCHWAŁA NR 26/2016 w sprawie uchylenia uchwały nr 11A/2015 Zebrania Przedstawicieli Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie z dnia 12.11.2015r.
- UCHWAŁA NR 27/2016 w sprawie zmiany Statutu Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
- UCHWAŁA NR 28/2016 w sprawie zmian w „Polityce Ładu Korporacyjnego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie".

4. *Dane o strukturze organizacyjnej*

Podstawową strukturę organizacyjną Banku tworzyły:

- Centrala
- Oddziały: Ciechanów, Bodzanów, Mława, Żuromin, Płońsk, Przasnysz, Warszawa, Płock
- Filie: Sierpc, Regimin, Ojrzeń, Wieczfnia Kościelna, Glinojeck,
- Punkty Kasowe: Pułtusk nr 1, WORD Ciechanów, Sońsk, Starostwo Powiatowe w Sierpcu, Maków Mazowiecki, Płońsk nr 1 i 2, Nowy Dwór Mazowiecki, Nowe Miasto, Warszawa nr 1, 2, 3.

Zmiany w strukturze organizacyjnej:

Regulamin organizacyjny został uchwalony Uchwałą Zarządu nr 9/2016 z dnia 25.01.2016r. oraz zatwierdzony Uchwałą Rady Nadzorczej nr 4/2016 z dnia 26.01.2016r.

Nowy regulamin organizacyjny przedstawia następujące zmiany w strukturze:

1. Rozdzielenie funkcji w obszarze ryzyka kredytowego poprzez utworzenie w strukturze organizacyjnej: Zespołu Analizy Ryzyka Kredytowego, Zespołu Monitoringu, Zespołu Administracji Kredytami,
2. Likwidację Biura Administracji Kredytami,
3. Likwidację Biura Weryfikacji i Monitoringu,

4. W miejsce Zespołu ds. Koordynowania Kontroli Wewnętrznej powstał Zespół Kontroli Wewnętrznej,
5. Likwidację Kancelarii,
6. Połączenie Biuro Zarządu i Zespół Kadr w Biuro Zarządu i Kadr,
7. Wyodrębnienie w strukturze organizacyjnej Administratora Bezpieczeństwa Informacji (ABI),
8. Likwidację Zespołu Rozliczeń,
9. Likwidację Zespół Finansowo-Księgowo-Sprawozdawczego,
10. Powołanie Zespołu Finansowo-Księgowo-Rozliczeniowego / Archiwum,
11. Likwidację Zespołu Operacyjnego Planowania i Informacji Zarządczej,
12. Likwidację Zespołu Analiz i Ryzyk Bankowych,
13. Utworzenie Zespołu Sprawozdawczości i Informacji Zarządczej,
14. Likwidację Zespołu Zarządzania Aktywami i Ryzykiem Kredytowym,
15. Utworzenie Zespołu Ryzyk Bankowych,
16. Likwidację Zespołu Bezpieczeństwa Informacji i Administracji,
17. Powołanie Zespołu Bezpieczeństwa i Administracji,
18. Likwidację Zespołu ds. Wdrażania Procedur i Produktów Depozytowych,
19. Powołanie Zespołu Produktów Bankowych,
20. Likwidację Punktu Kasowego w Urzędzie Skarbowym w Ciechanowie,
21. Likwidację Punktu Kasowego w Urzędzie Skarbowym w Żurominie.

Powyższe zmiany w praktyce wiążą się ze/z:

1. Zmianą procesu kredytowania,
2. Likwidacją Wydziałów Kredytów w Oddziałach Banku,
3. Zmniejszeniem liczby stanowisk kierowniczych w Oddziałach,
4. Przeniesieniem z Oddziałów stanowisk analizy kredytowej i monitoringu oraz sprawozdawczości do Centrali Banku.
5. Pozostaniem w Oddziałach Dyrektora i Naczelnika oraz stanowisk ds. sprzedaży produktów bankowych. Oddziały zostały wyposażone w stosowne narzędzia umożliwiające sprzedaż produktów, a jednocześnie prowadzenie procesu kredytowania jedynie w przypadku niskich kwotowo kredytów tj. kredyty dla osób fizycznych do kwoty 50 tys. zł, kredyty dla pozostałych podmiotów do kwoty 100 tys. zł., łącznego zaangażowania kredytobiorcy i podmiotów powiązanych.

Opis sposobu zarządzania Oddziałami:

1. Oddziały są wyodrębnionymi jednostkami organizacyjnymi Banku, tworzonymi poza siedzibą Centrali (z wyłączeniem części operacyjnej banku).

2. Oddziały realizują cząstkowe cele wyznaczone dla całego Banku oraz wykonują zadania, których rozmiary i jakość mają decydujący wpływ na wyniki Banku.
3. Przy niektórych Oddziałach funkcjonują filie i/lub punkty kasowe, jeśli ich istnienie jest ekonomicznie lub marketingowo uzasadnione.
4. Podstawowym celem pracy Oddziałów, Filii i Punktów Kasowych jest umacnianie pozycji rynkowej Banku poprzez realizację planów i zadań handlowych, pozyskiwanie klientów i kształtowanie poprawnych relacji z nimi.

5. *Dane dotyczące przyjętych norm (zasad) postępowania*

W Banku stosowane są następujące normy (zasady) lub inne wewnętrzne kodeksy (regulaminy) postępowania:

- Kodeks Etyki Bankowej,
- Zasady ładu korporacyjnego

II. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI BANKU (rynek, produkty, umowy)

1. *Otoczenie makroekonomiczne*

1.1. Opis sytuacji gospodarczej w Polsce

Według prognoz na rok 2016 sytuacja gospodarcza przedstawia się, jak poniżej:

1) w zakresie czynników zewnętrznych:

a) stabilna koniunktura w krajach strefy euro pod wpływem skupu obligacji na rynku wtórnym przez Europejski Bank Centralny, skutkiem czego będzie deprecjacja euro, nastąpi poprawa koniunktury w USA, Federalny Komitet Otwartego Rynku w drugiej połowie 2016r. dokona kolejnych podwyżek stopy funduszy federalnych,

b) Europejski Bank Centralny (EBC) pozostawi na niezmienionym poziomie stopę referencyjną co najmniej do końca 2016r.

2) w zakresie czynników wewnętrznych:

a) koniunktura w Polsce pozostanie stabilna, tempo wzrostu PKB wyniesie około 3,5%,

b) Rada Polityki Pieniężnej pozostawiła na niezmienionym poziomie podstawowe stopy procentowych w pierwszej połowie 2016r.,

c) złoty pozostanie słaby w stosunku do dolara w okresie pierwszych miesięcy 2016r. pod wpływem nasilających się oczekiwań na następne podwyżki stopy funduszy federalnych w USA,

d) prawdopodobne złagodzenie polityki pieniężnej i polityki fiskalnej w Polsce będzie ograniczać aprecjację waluty polskiej wobec euro.

Ponadto rok 2016 jest kolejnym rokiem dostosowywania przepisów krajowych do unijnych w zakresie zarządzania ryzykami oraz adekwatnością kapitałową (wdrożenie Pakietu CRD IV/CRR), w tym ustawy Prawo bankowe, ustawy Prawo spółdzielcze, ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

Zmiana ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających będzie miała wpływ na podwyższenie funduszu udziałowego zaliczanego do kapitału podstawowego Tier I w sytuacji jej zmiany poprzez wprowadzenie otwartego katalogu przypadków, w których zarząd byłby upoważniony do odmowy lub ograniczenia wypłaty udziałów członkowskich, a następnie dokonanie zmiany statutu Banku. Brak doprecyzowania powyższego będzie skutkowało dalszą amortyzacją funduszu udziałowego.

Ustawa o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy, w tym utworzenie Funduszu Wsparcia Kredytobiorców, wpłynie na zwiększenie kosztów po stronie Banku.

Dodatkowo wzrost opłat na rzecz BFG, działanie w otoczeniu niskich stóp procentowych, przełoży się również na obniżenie wyników finansowych Banku.

1.2. *Wybrane wskaźniki gospodarcze w Polsce*

Nawa wskaźnika	**2014 rok**	**2015 rok**	**2016 rok**
Wzrost gospodarczy (produkt krajowy brutto) r/r	*3,3%*	*3,5%*	*3,5%*
Wskaźnik inflacji r/r	*-1,0%*	*-0,5%*	*1,2%*
Wskaźnik bezrobocia	*11,4%*	*9,8%*	*9,4%*
Stopa redyskonta weksli	*2,25%*	*1,75%*	*1,25%*
Stopa kredytu lombardowego	*3,00%*	*2,50%*	*2,00%*
Stopa depozytowa	*1,00%*	*0,50%*	*0,00%*
Stopa referencyjna	*2,00%*	*1,50%*	*1,00%*

Na podstawie Biuletynu Prognostycznego nr 2016/01 SGB- Banku

2. *Opis branży i przedmiot działalności Banku*

2.1. Podstawowe segmenty działalności Banku

Działalność depozytowa

Na dzień 30.06.2016r. w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie nastąpił wzrost depozytów terminowych w porównaniu do 31.12.2015r. o kwotę **132 050 130,56 zł, tj. 21,97%**, natomiast depozyty bieżące spadły o **13 540 798,33 zł. tj. 4,26%.**

Zmiany depozytów wraz z ich podziałem na terminowe i bieżące przedstawia szczegółowo poniższy wykres:

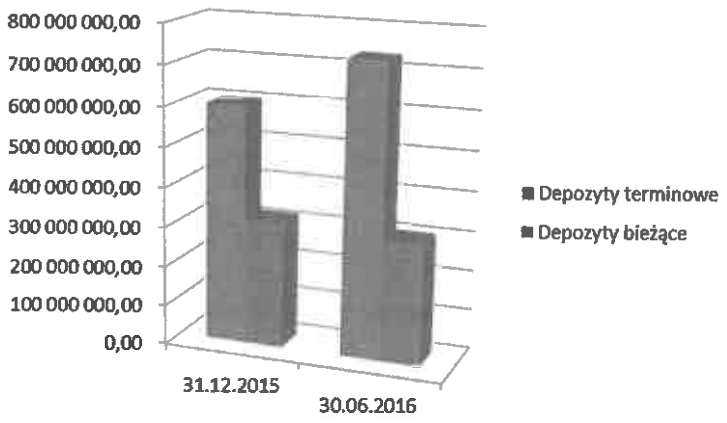

Na koniec czerwca 2016 roku na rachunkach bieżących, nie uwzględniając odsetek, zdeponowano **304 598 097,22 zł.**, natomiast na rachunkach depozytów terminowych bez odsetek zdeponowano **744 064 879,02 tys. zł.**, z czego **686 225 220,95 tys. zł.** stanowiły depozyty sektora niefinansowego, **11 470 058,23 zł.** depozyty sektora finansowego, a **35 528 136,54 zł.** depozyty jednostek budżetowych.

Z przedstawionych powyżej danych wynika, że stan depozytów terminowych oraz bieżących wzrósł w stosunku do końca 2015 roku o 14,22%. Dokonując analizy depozytów bieżących należy zauważyć, stan depozytów bieżących wyraźnie zmalał w grupie przedsiębiorstw. W kwestii depozytów terminowych wszystkie grupy Klientów, z wyjątkiem podmiotów finansowych, zwiększyły stan zdeponowanych na rachunkach środków, co przyczynia się do budowania stabilnych źródeł finansowania aktywów banku.

Pomimo aktualnej polityki depozytowej sosowanej przez konkurencyjne Banki oraz utrzymującego się niskiego poziomu stóp procentowych NBP, w naszym Banku stan depozytów uległ podwyższeniu w stosunku do 2015r.

W celu utrzymania bazy depozytowej na bezpiecznym poziomie Bank wprowadzał do oferty nowe produkty depozytowe dostosowane do oczekiwań Klientów. W roku 2016 do oferty Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie wprowadzono następujące produkty depozytowe:

- Złota Lokata 2016 – lokata 3-miesięczna przeznaczona dla Klientów indywidualnych,
- Lokata Pewny Zysk – 12-miesięczna lokata przeznaczona dla Klientów indywidualnych wyłącznie na nowe środki,
- Lokata dla Każdego – 3-miesięczna lokata przeznaczona dla Klientów indywidualnych,
- Twój Pakiet – oferta łączonej sprzedaży rachunków oszczędnościowo – rozliczeniowych, kart płatniczych i usługi bankowości elektronicznej dla klientów indywidualnych,
- Biznes Pro– oferta łączonej sprzedaży rachunków bieżących, kart płatniczych i usługi bankowości elektronicznej dla klientów instytucjonalnych z sektora MŚP.

Kontynuowana była również sprzedaż następujących lokat promocyjnych:

- e-lokata oranżowa - 3-miesięczna lokata internetowa dostępna dla Klientów indywidualnych,
- e-lokata zielona – 3-miesięczna lokata internetowa dostępna dla Klientów indywidualnych,
- e-lokata granatowa – 6-miesięczna lokata internetowa przeznaczona dla Klientów indywidualnych.

Największym zainteresowaniem Klientów cieszyła się lokata promocyjna Złota Lokata 2016, która jest już „sztandarowym" produktem depozytowym oferowanym przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie. Środki zdeponowane na wszystkich edycjach tej lokaty stanowią prawie 31% wszystkich depozytów terminowych w Banku wg stanu na dzień 30.06.2016r. Wpływ na preferencje Klientów, oprócz korzystnego oprocentowania, ma również fakt, iż Klienci spełniający dodatkowe warunki dotyczące okresu utrzymywania wkładu biorą udział w loterii promocyjnej. W 2016 roku Bank przeznaczył na nagrody siedem samochodów osobowych Skoda Citigo.

Pozostałe lokaty sezonowe, wprowadzane do oferty Banku w zależności od bieżących potrzeb, również charakteryzują się dużym zainteresowaniem deponentów. Produkty depozytowe oferowane w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie uzyskały uznanie Klientów w szczególności ze względu na atrakcyjne oprocentowanie, okres deponowania dostosowany do potrzeb deponentów oraz bezpieczeństwo deponowanych środków.

Wybrane i scharakteryzowane powyżej dane dotyczące działalności depozytowej mogą świadczyć i utwierdzać w przekonaniu, iż Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie jest jednostką wychodzącą naprzeciw oczekiwaniom Klientów. Bank odpowiednio reaguje na potrzeby rynku i Klientów przy zachowaniu maksymalizacji bezpieczeństwa zdeponowanych środków.

Działalność kredytowa

Działalność kredytowa banku koncentrowała się na :

- prowadzeniu umiarkowanej i usystematyzowanej działalności,
- pełnej obsłudze dotychczasowych klientów,
- udzielaniu kredytów wiarygodnym kredytobiorcom.

Na dzień 30.06.2016r. kredyty podmiotów finansowych, niefinansowych i jednostek budżetowych nominalnie osiągnęły poziom **831 192 727,10 zł,** natomiast rok 2015 zakończył się stanem kredytów na poziomie **887 877 218,66** zł co daje dynamikę **93,62%.**

Zobowiązania pozabilansowe z tytułu niewykorzystanych kredytów oraz udzielonych gwarancji bankowych na dzień 30.06.2016 r . wyniosły **68 159 tys. zł** i nastąpił ich spadek o **10,13%** w stosunku do 31.12.2015 r..

Kredyty w sytuacji normalnej i pod obserwacją na dzień 30.06.2016r. wynosiły **652 234 226,60 zł,** co stanowiło **78,47%** ogólnej kwoty udzielonych kredytów, zaś kredyty zagrożone wynosiły **178 958 500,50 zł,** co stanowiło **21,53%** ogólnej kwoty kredytów. Daje to dynamikę odpowiednio 85,49% i 143,20%.

Na dzień 30.06.2016 r. w obsłudze znajdowało się **4 469** umów kredytowych i umów gwarancji bankowych, przy średniej kwocie na umowę na poziomie **201,24 tys. zł.**

Do maja 2016r. Bank prowadził ograniczoną działalność kredytową ze względu na konieczność poprawy wskaźników płynności długoterminowej. Zgodnie z rejestrem umów kredytowych i ewidencją gwarancji bankowych do 30.06.2016r. zawartych zostało **611** umów kredytowych i umów o udzielenie gwarancji bankowych na łączną kwotę **84 086 tys. zł** (nowe i odnowione transakcje).

W ramach w/w akcji kredytowej w danym okresie zawartych zostało 16 umów kredytowych w ramach konsorcjum z innymi bankami na łączną kwotę 24 094,04 tys. zł w tym:

- Bank Spółdzielczy Ziemi Łowickiej w Łowiczu (6 transakcji 2 397 tys. zł, PBS 339,70 tys. zł, BSZŁ 2 057,30 tys. zł);
- SGB-Bank S.A. (5 transakcji 16 789,60 tys. zł, PBS 178,96 tys. zł, SGB 16 610,64 tys. zł);
- Bank Spółdzielczy w Halinowie (3 transakcje 2 853,40 tys. zł, PBS 150,00 tys. zł, BSH 2703,40 tys. zł);
- Kurpiowski Bank Spółdzielczy w Myszyńcu (2 transakcje 1 800,00 tys. zł, PBS 110,00 tys. zł., KBS 1 690,00 tys. zł)

Na dzień 30.06.2016 r. kredyty komercyjne wraz z gwarancjami stanowiły **88,42%** ogólnej kwoty, kredyty preferencyjne **11,56%** obliga kredytowego, zaś kredyty ze środków obcych **0,02%.**

Struktura kredytów wg stanu na 30.06.2016 r.

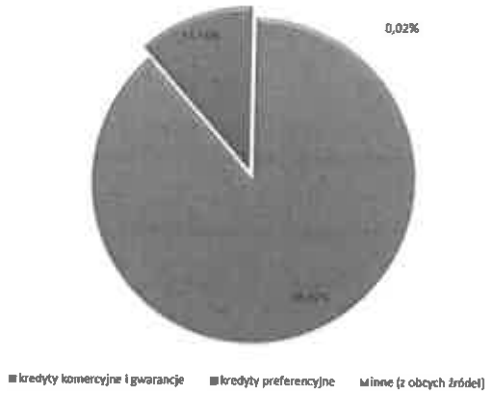

Wśród kredytów komercyjnych (**3 036** umowy na łączną kwotę **771 927 tys. zł**) kwotowo dominowały kredyty inwestycyjne – **297 786 tys. zł** oraz kredyty obrotowe w rachunku kredytowym – **211 442 tys. zł**, zaś ilościowo kredyty konsumpcyjne **762** umów (średnio **46,05 tys. zł**) oraz kredyty inwestycyjne – **565** umowy (średnio **527,02 tys. zł**).

Wśród kredytów preferencyjnych (**1 141** umów na łączną kwotę **104 024 tys. zł**) kwotowo dominowały kredyty inwestycyjne preferencyjne z linii MR na kwotę **41 659 tys. zł** oraz z linii NT na kwotę **26 616 tys. zł**, ilościowo również dominowały kredyty z linii MR – 429 umów oraz KZ – 421 umowy.

W strukturze podmiotowej obliga kredytowego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie przeważają kredyty udzielone przedsiębiorstwom i spółkom prywatnym oraz rolnikom, które stanowią odpowiednio **48,52%** i **19,59%**. Na trzecim miejscu plasują się kredyty udzielone przedsiębiorcom indywidualnym **19,08%**, a następnie osobom fizycznym **9,75%**. Pozostałe grupy podmiotów stanowią znikomy udział w strukturze obliga kredytowego.

Wg stanu na 31.12.2015 r. w strukturze podmiotowej dominowały przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz przedsiębiorcy indywidualni, które stanowią odpowiednio **48,87%** i **19,43%**.

Struktura należności nominalnie od sektora finansowego, niefinansowego i jednostek budżetowych w tys. zł.:

Podmiot	stan zadłużenia w tys. zł. bilansowe	%	w tym zagrożone	%
Przedsięb. i spółki państwowe	0	0,00%	0	0
Przedsięb. i spółki prywatne oraz spółdzielnie	403 292	48,52%	98 949	24,54%
Rolnicy	162 857	19,59%	15 708	9,65%
Przedsiębiorcy indywidualni	158 571	19,08%	40 712	25,67%
Osoby prywatne	81 075	9,75%	19 891	24,53%
Instyt. niekomerc. dział. na rzecz gospod. domowych	1 369	0,16%	99	7,23%
Budżet	24 029	2,89%	3 600	14,98%
Instyt. pośrednictwa finansowego	0	0,00%	0	0,00%
Ogółem	831 193	100,00%	178 959	21,53%

Struktura podmiotawa należności nominalnie 30.06.2016 r.

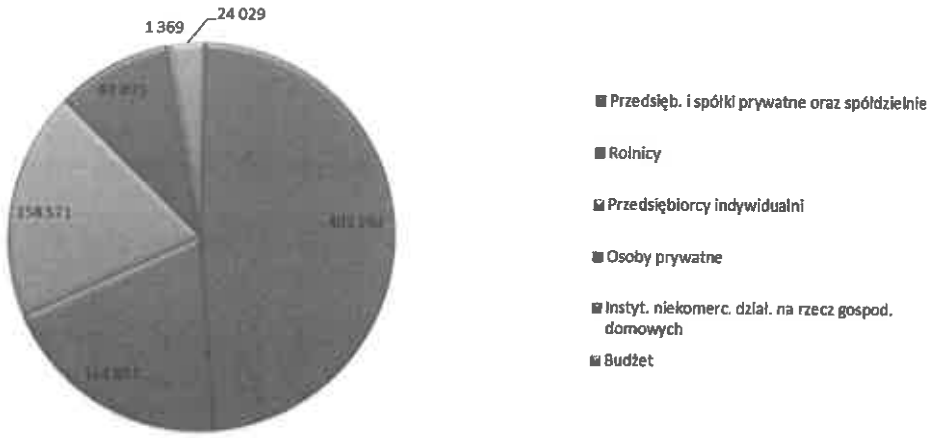

Na dzień 30.06.2016r. w Banku funkcjonowały **291 gwarancje bankowe** na łączną kwotę **23 251,05 tys. zł.** Wg stanu na dzień 31.12.2015r. funkcjonowały **272 gwarancje** na łączną kwotę **31 438,33 tys. zł,** co daje dynamikę **73,96%.**

W strukturze gwarancji bankowych przeważają gwarancje udzielone przedsiębiorstwom i spółkom prywatnym oraz przedsiębiorcom indywidualnym, które stanowią odpowiednio **72,99%** i **25,38%.** Wg stanu na 31.12.2015 r. struktura przestawiała się następująco: przedsiębiorstwa i spółki prywatne **86,17%** przedsiębiorcy indywidualni **12,62%%.**

Pozostała działalność

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie prowadzi działalność dewizową, dzięki której klienci mogą być obsługiwani kompleksowo. Działalność dewizowa jest traktowana jako element

uzupełniający do oferty złotowej, pożądana z przyczyn marketingowych, oczekiwana przez Klientów, lecz nie stanowiąca bezpośredniego źródła dochodów Banku. Oferowane produkty dewizowe przez bank to skup i sprzedaż walut obcych, pośrednictwo w dokonywaniu rozliczeń w kraju z nierezydentami, wykonywanie transferów zagranicznych, otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących, jak również walutowych lokat terminowych. Następuje sukcesywny wzrost środków zdeponowanych w Banku.

Działalność marketingowa

- ***Wizerunek i marka***

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie prowadził w I półroczu 2016 r. kampanie marketingowe i wizerunkowe skierowanie zarówno do obecnych jak i nowych klientów. Efekty działalności wizerunkowej są widoczne we wszystkich placówkach banku.

PBS w Ciechanowie wziął udział w 13. edycji „Dnia przedsiębiorczości" – programu skierowanego do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Ciechanowski oddział Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie gościł uczniów z Zespołu Szkół nr 2 im. Oskara Lange w Ciechanowie. Celem Dnia przedsiębiorczości jest zapoznanie młodych ludzi z różnymi zawodami i pomoc w racjonalnym wyborze ścieżki zawodowej w dorosłym życiu.

Jako instytucja społecznie odpowiedzialna bank wziął udział w 13. edycji Gimnazjalnego Biegu na Orientację pod hasłem: „Odkrywamy historię Książąt Mazowieckich". Organizatorem tego wydarzenia było Gimnazjum nr 4 w Miejskim Zespole Szkół nr 2 w Ciechanowie. W zawodach wzięły udział 4-osobowe drużyny z klas I-III. Młodzież musiała wykazać się wiedza przyrodniczą, matematyczną, historyczną jak i umiejętnościami sprawnościowymi.

Pracownicy PBS w Ciechanowie wzięli czynny udział w projekcie Bankowcy dla Edukacji Finansowej Młodzieży BAKCYL. Przeprowadzili kolejne lekcje dla uczniów szkół gimnazjalnych, działając na rzecz podniesienia poziomu wiedzy finansowej młodego pokolenia Polaków.

- ***Reklama, sponsoring i wsparcie środowisk lokalnych***

W pierwszym półroczu 2016 reklama PBS w Ciechanowie obejmowała następujące kanały:

- ulotki formatu DL, plakaty formatu A3
- standy reklamowe
- gadżety reklamowe
- bankowe witryny internetowe
- system BSTV
- informację podawaną na wyciągach bankowych
- mailing przez Usługę Bankowości Elektronicznej

- reklamy wielkoformatowe na centrali Banku oraz na powierzchniach wynajmowanych
- reklamę w lokalnej prasie
- promocję przez monitory typu LED
- reklamę w bankomatach
- druk bezadresowy.

W I półroczu 2016 roku wspierane były lokalne inicjatywy kulturalne, sportowe i edukacyjne. PBS w Ciechanowie wspierał finansowo również instytucje, z którymi związany jest od wielu lat np.: Muzeum Romantyzmu w Opinogórze. PBS w Ciechanowie wziął udział w I Ciechanowskim Forum Gospodarczym, podczas którego pracownicy banku promowali ofertę produktową.

2.1. *Podstawowe produkty i usługi oferowane przez Bank – opis procesów*

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie w I półroczu 2016 roku posiadał w swojej podstawowej ofercie rachunki zarówno dla klientów indywidualnych, jak i instytucjonalnych. Dla pierwszej grupy Klientów Bank oferuje rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy, ofertę Twój Pakiet, rachunek oszczędnościowy, rachunek przeznaczony dla młodzieży oraz seniorów. W okresie do 30 września klienci bezpłatnie mogą dokonać migracji z dotychczasowej oferty rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego do oferty Twój Pakiet. Klienci instytucjonalni mogą założyć rachunek bieżący, korzystając z oferty Biznes Pro, rolnicy – rachunek Vat-konto, którego sprzedaż w 2016 roku połączona jest z promocją polegającą na obniżeniu o 50% opłaty za prowadzenie rachunku lub prowizji od wpływów bezgotówkowych. Preferencyjna stawka obowiązuje przez okres 6 miesięcy licząc od dnia otwarcia rachunku.

Bank posiada również w swojej ofercie rachunek dedykowany klientom z segmentu non-profit, który został wprowadzony do oferty w 2014 roku i spotkał się z zainteresowaniem ze strony klientów.

Klienci Banku mogą korzystać również z pozostałych usług m. in. z usługi bankowości elektronicznej i kart płatniczych zapewniających stały dostęp do środków zgromadzonych na rachunku, bez konieczności odwiedzania placówek Banku.

Obok rachunków Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie oferuje swoim Klientom lokaty terminowe, w tym również lokaty zakładane za pośrednictwem Internetu, które cieszą się niesłabnącym zainteresowaniem Klientów od momentu wprowadzenia produktu do oferty Banku tj. od 2012 roku.

W I półroczu 2016 roku największym zainteresowaniem Klientów cieszyła się lokata promocyjna Złota Lokata 2016, która jest już „tradycyjnym" produktem depozytowym oferowanym przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie połączonym z loterią promocyjną, w której do wygrania są atrakcyjne nagrody rzeczowe.

3. *Informacje o zmianach na rynku, z uwzględnieniem podziału na podmioty*

3.1 Klienci – rok 2016

W strukturze środków dominującą rolę odgrywały depozyty terminowe osób fizycznych, które stanowiły 82,00% depozytów terminowych oraz 57,33% ogólnej liczby depozytów (nie uwzględniając odsetek). Wśród depozytów terminowych dominowała lokata 3-miesięczna Złota Lokata 2016.

Innymi produktami, które cieszyły się dużym zainteresowaniem ze strony Klientów była Lokata dwunastka dostępna w ofercie do 31.03.2016 r. i Lokata dedykowana dostępna w ofercie do 30.06.2016r. oraz Lokata z dopłatą dostępna w ofercie od 2013r. dająca możliwość deponowania środków na okres roku, dwóch lub trzech lat oraz możliwość dopłaty środków do już istniejącej lokaty.

4. *Informacje o umowach znaczących dla działalności Banku, w tym umowach ubezpieczenia, współpracy lub konsorcjach*

4.1. Umowy ubezpieczenia

Bank posiada zawartą umowę agencyjną z MACIF Życie TUW w Warszawie, na podstawie której jest ubezpieczającym w ubezpieczeniu na życie Acti Finanse 3 (umowa agencyjna nr 10073FIN3/14060182). Ubezpieczenie na życie dotyczy wszystkich rodzajów kredytów w kwotach do 3 mln złotych. Ubezpieczonymi mogą być osoby od 18 do 70 lat,

Pakiet ubezpieczeń jest rozszerzony o ubezpieczenia na życie indywidulane dla wszystkich klientów Banku – pakiet ACTI Ochrona i ACTI Ochrona Bezpieczeństwo. Ubezpieczenia w ramach pakietu ACTI OCHRONA mogą być zawierane od 18 do 75 lat.

Bank współpracuje, na podstawie zawartych w/w ubezpieczycielami umów agencyjnych również z:

1. Wielkopolskim Towarzystwem Ubezpieczeń Życiowych i Rentowych Concordia Capital SA z siedzibą przy ul. św. Michała 43 w Poznaniu,
2. Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych z siedzibą przy ul. św. Michała 43 w Poznaniu.

4.2. *Umowy współpracy z innymi bankami lub innymi podmiotami*

Bank współpracuje od 08.09.2011r. z „Mennicą Polską od 1766".

4.3. *Umowy Zrzeszenia*

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie jest zrzeszony od 10 stycznia 2002 roku w Spółdzielczej Grupie Bankowej, którą tworzy SGB-Bank S.A. w Poznaniu oraz szereg innych banków spółdzielczych.

5. *Główni konkurenci Banku*

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie, według Statutu, posiada uprawnienia do świadczenia swoich usług na terenie całego kraju. Obecna działalność koncentruje się głównie na terenie Północnego Mazowsza, gdzie zlokalizowane są placówki Banku. Wiodący Oddział oraz Centrala Banku zlokalizowane są na terenie Ciechanowa. W każdym mieście, w którym funkcjonują placówki PBS w Ciechanowie, mamy do czynienia z silną konkurencją ze strony banków komercyjnych oraz lokalnych banków spółdzielczych.

W samym tylko Ciechanowie, w którym mieści się Centrala Banku i który stanowi jednocześnie wiodącą jednostkę Banku, działają liczne konkurencyjne banki komercyjne, m.in. PKO BP S.A., Bank Zachodni WBK S.A., BPH S.A., BGŻ BNP Paribas S.A., Bank Pocztowy S.A., Pekao S.A., Bank Millenium S.A., Euro Bank S.A., Getin Bank S.A., ING Bank Śląski S.A., Raiffeisen Polbank S.A., Credit Agricole S.A. Tak duża konkurencja na lokalnym rynku wyznacza sposób postępowania i wywiera znaczący wpływ na kształt strategii rozwoju Banku.

6. *Czynniki zewnętrzne*

Czynniki mikrootoczenia:

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie prowadzi działalność na terenie całego kraju. Bank zrzeszony jest w Spółdzielczej Grupie Bankowej, która świadczy kompleksowe usługi dzięki temu możemy konkurować z wieloma bankami komercyjnymi znajdującymi się na lokalnym rynku. Powiat ciechanowski to teren, na którym występują małe przedsiębiorstwa niedostatecznie przygotowane do działania w warunkach gospodarki wolnorynkowej oraz małe i średnie gospodarstwa rolne rozwijające się lub znajdujące w trudnej sytuacji. Dlatego też bank posiada preferencyjne pakiety dla rolników oraz wiele atrakcyjnych produktów i usług dla pozostałych podmiotów i klientów indywidualnych. Bank wciąż wprowadza nowe produkty depozytowe i kredytowe z konkurencyjnym oprocentowaniem, które pozwalają przyciągać klientów. Bank planuje

w następnych latach utrzymać pozycję na rynku lokalnym poprzez pozyskiwanie nowych klientów przez dążenie do udoskonalenia metod obsługi klientów, unowocześnienie systemów informatycznych, jak i zaplecza sprzętowego oraz wprowadzanie produktów bankowych.

Czynniki otoczenia rynkowego:

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie jest jednym z najstarszych banków spółdzielczych w naszym kraju. Swoją działalność rozpoczął od roku 1899 jako Towarzystwo Wzajemnego Kredytu i z niewielkiej instytucji finansowej przekształcił się w nowoczesny, solidny i dynamicznie rozwijający się polski bank. Każdego dnia Bank konsekwentnie realizuje przyjętą misję polegającą na efektywnym zaspokajaniu potrzeb na usługi finansowe klientów indywidualnych i instytucjonalnych, będących właścicielami w środowisku lokalnym i ku jego pożytkowi, wspieranym kapitałowo i organizacyjnie przez bank wyższego szczebla, na zasadach biznesowych oraz współfinansujący politykę strukturalną państwa.

Podstawowym celem działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie jest wspieranie rozwoju gospodarczego środowisk lokalnych, kompleksowa obsługa finansowa firm działających na terenie miasta Ciechanowa i gmin oraz przedsiębiorstw działających w sektorze rolno-spożywczym. Bank stara się dostosować ofertę do potrzeb i wymagań rynku pamiętając o tym, że klient wyznacza standardy obsługi.

7. ***Inne działania***

Bank realizował projekty informatyczne związane z dostosowaniem do wymagań Rekomendacji D. Realizowano długoterminową strategie rozwoju Banku. W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem dokonano w Banku szeregu zmian w wielu istotnych obszarach funkcjonowania m.in. opracowano i wdrożono wiele ulepszeń w strukturze organizacyjnej oraz procedury zwiększające bezpieczeństwo, sprawność i efektywność Banku.
Można tu wymienić:

- bieżące zmiany w Regulaminie organizacyjnym Banku,
- działania związane z optymalizacją kosztów.

Z istotnych dokonań w obszarze sprzedaży i marketingu należy odnotować rozszerzenie i lepsze dostosowanie oferty Banku do aktualnych wymogów klientów indywidualnych i instytucjonalnych w zakresie oferty rachunków bieżących, poprzez wprowadzenie pakietowej sprzedaży produktów i usług powiązanych z rachunkiem w ofertach Twój Pakiet i Biznes Pro.

Bank odpowiadając na zapotrzebowanie rynku, skoncentrował się na poszerzaniu swojej oferty o coraz bardziej **kompleksowe rozwiązania produktowe**. Są to:

- **Złota Lokata 2016**

Zarząd banku z dniem 04.01.2016r. wprowadził do oferty szesnastą edycję terminowej lokaty oszczędnościowej funkcjonującej pod nazwą Złota Lokata 2016. Produkt charakteryzował się 3 miesięcznym okresem deponowania środków oraz stałym oprocentowaniem wynoszącym 2,77% w skali roku. Minimalny wkład na lokatę wynosił 5 tys. zł. Produkt w sprzedaży dostępny był do 31.03.2016r. Sprzedaż lokaty połączona jest z loterią promocyjną , w której udział biorą wszyscy posiadacze Złotej Lokaty 2016 spełniający warunki określone w „Regulaminie Loterii promocyjnej Złota Lokata 2016". Nagrodami jest 7 samochodów osobowych marki Skoda Citigo o łącznej wartości 231,6 tys. zł.

- **Lokata dla Każdego**

Zarząd banku wprowadził do sprzedaży 3-miesięczną terminową lokatę oszczędnościową przeznaczoną dla klientów indywidualnych funkcjonującą pod nazwą „Lokata dla Każdego". Produkt charakteryzuje się oprocentowaniem zmiennym na poziomie 1,90% oraz minimalnym wymaganym wkładem w wysokości 1 tys. zł. Maksymalna kwota środków zdeponowanych na pojedynczej lokacie wynosi 200 tys. zł przy czym łączna kwota środków zdeponowanych przez Klienta w banku nie może przekroczyć 5 mln. zł. Produkt w ofercie dostępny jest do 31.10.2016r.

- **Lokata Pewny Zysk**

Od 01.04.2016r. w ofercie banku dostępna jest również terminowa lokata oszczędnościowa dostępna dla klientów indywidualnych pod nazwą „Lokata Pewny Zysk". Lokata charakteryzuje się 12-miesięcznym okresem zapadalności, oprocentowaniem zmiennym na poziomie 2,30% oraz minimalnym wymaganym wkładem na poziomie 1 tys. zł. W celu ograniczenia ryzyka, koncentracji podobnie jak przy Lokacie dla Każdego ustalono maksymalny poziom pojedynczego depozytu w wysokości 200 tys. zł oraz łączny dopuszczalny poziom zaangażowania klienta w depozyty w wysokości 5 mln. zł. Lokatę założyć mogą wyłącznie klienci posiadający nowe środki. Produkt dostępny jest w ofercie banku do 31.12.2016r.

- **Twój Pakiet, Biznes Pro**

Z dniem 20.06.2016r. do oferty banku wprowadzona została oferta łączonej sprzedaży rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych wraz karta płatniczą i usługą bankowości elektronicznej dla klientów indywidualnych oraz rachunków bieżących, kart płatniczych i usług bankowości elektronicznej dla klientów sektora MŚP. Jest to oferta produktowa mająca zachęcić nowych klientów do skorzystania z produktów banku poprzez elastyczne dopasowanie usług do potrzeb klienta, jak

również utrzymanie dotychczasowych klientów poprzez nieznaczne obniżenie opłat za prowadzenie rachunku oraz dedykowane dla rachunku usługi.

W ramach oferty wyróżnia się pakiety Standard (rachunek wraz z kartą płatniczą), Komfort (rachunek z usługą bankowości elektronicznej) oraz Premium (rachunek wraz z kartą płatniczą i usługą bankowości elektronicznej). Dotychczasowi klienci mają możliwość skorzystania z nowej oferty bez ponoszenia kosztów za zmianę dotychczasowej oferty do 30.09.2016r. Po tym okresie koszt zmiany oferty wynosić będzie dla klientów indywidualnych 50,00 zł, natomiast dla klientów instytucjonalnych 100 zł. Produkty dostępne są w ofercie banku do 31.12.2016r.

- **Kredyt Agro**

W okresie 01.04-30.06.2016r. w ofercie banku dostępny był kredyt inwestycyjny przeznaczony na zakup ciągników, maszyn i urządzeń rolniczych połączony ze sprzedażą kredytu obrotowego na sfinansowanie VAT od wspomnianego sprzętu rolniczego funkcjonujący pod nazwą „Kredyt Agro". Był to projekt zrzeszeniowy polegający na wprowadzeniu do oferty zainteresowanych banków zrzeszonych kredytu inwestycyjnego o oprocentowaniu wg stopy WIBOR 3M powiększonej o marżę w wysokości 2,50%, prowizji w wysokości 1,85% oraz okresie kredytowania do 15 lat. Wraz z kredytem inwestycyjnym dostępny był nieodnawialny kredyt obrotowy o 0% oprocentowaniu, prowizji w wysokości 1,85% oraz 3 miesięcznym okresie umownym, przy czym kredyt obrotowy nie mógł być udzielany bez kredytu inwestycyjnego.

Bazując na doświadczeniach oraz pozycji rynkowej, jaką Bank wypracował w minionych latach, widzimy wiele szans na dalszy, dynamiczny rozwój.

III. ZASOBY JEDNOSTKI

1.1. Zasoby kadrowe

Stan zatrudnienia w osobach/etatach na dzień bilansowy roku bieżącego i poprzedniego oraz jego zmiany przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	*Rok poprzedni*	*Zatrudniono*	*Zwolniono*	*Rok bieżący*
Liczba pracowników w osobach	*206*	*8*	*15*	*199*
Liczba pracowników wg etatów	*204*	*8,625*	*14,875*	*197,75*

Struktura wiekowa pracowników Banku na dzień bilansowy roku bieżącego i poprzedniego:

Wiek zatrudnionych pracowników	*Liczba pracowników*	
	Rok poprzedni	*Rok bieżący*
do 30 lat	*22*	*20*
od 31 – do 45 lat	*137*	*135*
od 46 – do 55 lat	*27*	*25*
ponad 55 lat	*20*	*19*

W I półroczu 2016 roku łącznie w 64 różnego rodzaju szkoleniach, kursach, seminariach i konferencjach wzięło udział 262 osoby.

INFORMACJE na TEMAT POSIADANYCH WŁASNYCH UDZIAŁÓW/AKCJI

Bank nie posiada własnych udziałów/akcji.

1. ***Informacja na temat prowadzonej rachunkowości zabezpieczeń.***

Bank nie prowadzi rachunkowości zabezpieczeń.

IV. AKTUALNY i PRZEWIDYWANY (w 2016 roku) STAN MAJĄTKOWY i SYTUACJA FINANSOWA BANKU oraz OCENA UZYSKIWANYCH EFEKTÓW (w tym analiza wskaźników) w 2016 roku

1. ***Analiza sytuacji majątkowej i finansowej - bilans, rachunek zysków i strat (struktura i dynamika za ostatnie 3 lata)***

Rok 2016 jest w dalszym ciągu trudnym rokiem z uwagi na utrzymujący się niski poziom stóp procentowych, zaostrzenie norm ostrożnościowych przez Komisję Nadzoru Finansowego, wdrażanie zmian wynikających z Pakietu CRR/CRD IV. Pomimo trudnego otoczenia makroekonomicznego rozwój Banku zaznaczył się wyższą dynamiką niż była planowana.

Bank realizuje zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Finansowego Program Postępowania Naprawczego na lata 2015 -2022.

Według stanu na 30.06.2016r. łączna wartość aktywów netto wyniosła 1 205 685 tys. zł i w stosunku do 31.12.2015r. uległa podwyższeniu o 118 490 tys. zł, w stosunku do 31.12.2014r. uległa obniżeniu o 105 741 tys. zł, natomiast w stosunku do 31.12.2013r. obniżenie wyniosło 151 606 tys. zł. Spadek sumy bilansowej zarówno w stosunku do 31.12.2014r., jak też do 31.12.2013r. to głównie skutek obniżenia się bazy depozytowej sektora niefinansowego w zakresie depozytów terminowych. Rozwój Banku mierzony poziomem sumy bilansowej w porównaniu do 31.12.2015r. wyniósł 110,90%, do 31.12.2014r. wyniósł 91,94%, w stosunku do 31.12.2013r. odnotowano dynamikę na poziomie 88,83%. Najbardziej znaczącą pozycję w strukturze pasywów Banku stanowią zobowiązania wobec klientów z tytułu deponowania środków na rachunkach bieżących i terminowych. Zobowiązania Banku wobec sektora niefinansowego na dzień 30.06.2016r. stanowiły wartość 920 578 tys. zł, na 31.12.2015r. wyniosły 819 716 tys. zł, na 31.12.2014r. wynosiły 1 043 029 tys. zł, w stosunku do 31.12.2013r. uległy obniżeniu o 157 650 tys. zł, tj. o 14,62%. W strukturze pasywów odpowiednio stanowiły 76,35%, 75,40%, 79,53%, 79,44%. Kolejną pozycję w strukturze pasywów stanowią zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych, które na 30.06.2016r. stanowiły wartość 147 925 tys. zł (12,27%), na 31.12.2015r. wyniosły 125 732 tys. zł (11,56%), na 31.12.2014r. 118 562 tys. zł (9,04%), na 31.12.2013r. - 127 702 tys. zł (9,41%). Podobnie jak depozyty w pasywach, tak należności od sektora niefinansowego w aktywach są najbardziej znaczącą pozycją. Udział tej pozycji w aktywach na 30.06.2016r. stanowił 757 322 tys. zł (62,81%), na 31.12.2015r. wynosił 811 674 tys. zł (74,66%), na 31.12.2014r. wynosił 987 348 tys. zł (75,29%), na 31.12.2013r. 1 008 983 tys. zł (74,34%); dynamika wyniosła odpowiednio 93,30% do 31.12.2015r., 76,70% do roku 2014 i 75,06% % do roku 2013. Kolejną pozycję w strukturze aktywów stanowią należności od sektora finansowego. Stanowią je głownie lokaty i środki na rachunkach w Banku zrzeszającym, a także rezerwa obowiązkowa i środki BFG. Na 30.06.2016r. należności te wynosiły 293 192 tys. zł (24,32%), na 31.12.2015r. stanowiły 159 133 tys. zł (14,64%), na 31.12.2014r. stanowiły 233 264 tys. zł (17,79%), na 31.12.2013r. - 255 399 tys. zł (18,82%); zarówno wartościowo, jak i strukturalnie w stosunku do poprzednich okresów nastąpił wzrost tej kategorii aktywów.

Kapitały bez zobowiązań podporządkowanych i obligacji, które są zaliczane do odpowiedniej kategorii zobowiązań na 30.06.2016r. miały wartość 76 971 tys. zł, na 31.12.2015r. wynosiły 92 966 tys. zł, na 31.12.2014r. 95 543 tys. zł, na 31.12.2013r. 88 476 tys. zł, dynamika stanu na 30.06.2016r. do 31.12.2013r. wyniosła 87,00%. Fundusze własne dla wyliczania łącznego współczynnika kapitałowego /do 31.12.2013r. współczynnika wypłacalności/ wyniosły na 30.06.2016r. 70 603 tys. zł, na 31.12.2015r. 78 489 tys. zł, na 31.12.2014r. 99 872 tys. zł, na 31.12.2013r. 122 338 tys. zł. Obniżenie funduszy własnych wynika ze stosowania okresu przejściowego wynikającego z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013r., zwanego Rozporządzeniem CRR, skutkującego amortyzacją odpowiednich pozycji, w tym funduszu udziałowego, pokrycia straty za rok 2015 z kapitału zasobowego oraz wskutek ujemnego wyniku finansowego na 30.06.2016r.

Na 30.06.2016r. został wypracowany ujemny wynik finansowy netto w wysokości 4 060 tys. zł, na 31.12.2015r. ujemny wynik finansowy netto charakteryzował się wartością 15 995 tys. zł, na 31.12.2014r. zysk netto ukształtował się na poziomie 2 988 tys. zł, na koniec 2013r. wynosił 8 237 tys. zł. Wynik finansowy netto na 30.06.2016r. był głównie wynikiem wyższych odpisów na rezerwy z tytułu kredytów. W rachunku zysków i strat najważniejszą pozycję stanowi wynik z tytułu odsetek. Na 30.06.2016r. wynik z tytułu odsetek wyniósł 11 955 tys. zł i był niższy w stosunku do 30.06.2015r. o 7 762 tys. zł, co było wynikiem obniżającego się poziomu obliga kredytowego, niskich rynkowych stóp procentowych i utrzymywanego wyższego poziomu depozytów od sektora niefinansowego. Na 31.12.2015r wynik z tytułu odsetek stanowił wartość 36 867 tys. zł, na 31.12.2014r. 44 649 tys. zł, na 31.12.2013r. 40 682 tys. zł; dynamika roku 2015 do roku 2014 to 82,57%, natomiast do roku 2013 wyniosła 90,62%. Kolejną pozycję stanowił wynik z tytułu prowizji i opłat, który na dzień 30.06.2016r. wyniósł 4 223 tys. zł, na 30.06.2015r. 5 489 tys. zł, na 31.12.2015r. 10 696 tys. zł, na 31.12.2014r. 11 677 tys. zł, na 31.12.2013r. 12 923 tys. zł.

Pomimo ujemnego wyniku działalności operacyjnej i wyniku netto, Zarząd jest przekonany, że program postępowania naprawczego zostanie skutecznie przeprowadzony pozwalając na prowadzenie bezpiecznej działalności.

1. *Analiza wskaźnikowa (za 3 ostatnie lata)*

Osiągnięty na koniec czerwca 2016 roku wynik finansowy brutto zamknął się kwotą ujemną w wysokości 3 555 601,75 zł.

Strata netto wyniosła 4 059 892,75 zł.

Bank dąży do utrzymania właściwych relacji między:

- Wielkością kredytów i depozytów
- Płynnością finansową a rentownością
- Marżą finansową i punktem krytycznym działalności banku.

Wybrane wielkości i wskaźniki ekonomiczne przedstawia poniższa tabela

L.p.	Wyszczególnienie	31.12.2013r. (w tys. zł)	31.12.2014r. (w tys. zł)	31.12.2015r. (w tys. zł)	30.06.2016r. (w tys. zł)
1	Suma bilansowa	1 357 291,00	1 311 426,00	1 087 195,00	1 205 685,00
2	Depozyty	1 193 266,00	1 135 698,00	930 203,00	1 048 663,00
3	Obligo kredytowe	1 066 252,00	1 041 325,00	887 877,00	831 192,00
4	Należności zagrożone	70 400,00	90 502,00	124 969,00	178 958,00
5	Kapitały własne dla obliczania współczynników kapitałowych	122 338,00	99 872,00	78 489,00	70 603,00
6	Wynik finansowy brutto	10 618,00	5 855,00	-14 748,00	-3 556,00
7	Współczynnik wypłacalności/ łączny współczynnik kapitałowy w latach 2014-2016	10,43%	10,00%	9,51%	8,68%
8	Marża	3,44%	3,01%	2,11%	2,04%
9	Średnioważone oprocentowanie aktywów	6,23%	5,33%	4,84%	4,25%
10	Średnioważony koszt pozyskania środków	2,79%	2,32%	2,73%	2,21%
11	ROA – stopa zwrotu z aktywów	0,50%	0,22%	-1,32%	-0,70%
12	ROE – stopa zwrotu z funduszy**	7,35%	4,27%	-25,00%	-17,13%
13	Wskaźnik kredytowania (kredyty ogółem/aktywa ogółem)*	77,43%	77,48%	77,16%	64,66%
14	Wskaźnik depozytów (wkłady i lokaty/pasywa ogółem)	87,92%	86,60%	85,56%	86,98%

* kredyty ogółem netto/aktywa bilansowe netto

** dla lat 2014 -2016 kapitał podstawowy Tier 1

2. *Sytuacja majątkowo - kapitałowa*

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie w I półroczu 2016 roku poniósł nakłady na modernizację, wymianę i zakup nowego sprzętu komputerowego. Strategią działalności realizowanej w 2016 roku przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie było zapewnienie stabilności bazy depozytowej, oraz minimalizacji określonych rodzajów ryzyka poprzez kompleksową obsługę klientów, budowanie wysokiego poziomu zaufania banku. Bank wdraża zasady sprzedaży wiązanej, wykorzystywanie elektronicznych kanałów dystrybucji, wdraża nowe konkurencyjne produkty bankowe.

W 2016 roku planowana jest wymiana wyeksploatowanego sprzętu komputerowego i oprogramowania.

Kapitał własny przyjmuje następujące formy:

Wyszczególnienie	*31.12.2014r.*	*31.12.2015r.*	*30.06.2016r.*
Kapitał udziałowy	*60 685 000,00*	*55 120 000,00*	*55 120 000,00*
Kapitał zasobowy	*34 737 614,72*	*37 725 818,98*	*21 730 628,95*
Kapitał z aktualizacji wyceny	*120 344,05*	*120 344,05*	*120 344,05*
Kapitał rezerwowy	*0,00*	*0,00*	*0,00*
Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	*0,00*	*0,00*	*0,00*
Wynik finansowy netto	*2 988 104,26*	*(-) 15 995 190,03*	*(-) 4 059 892,75*
Razem kapitały własne	***98 531 063,03***	***76 970 973,00***	***72 911 080,25***

3. ***Informacje o zaciągniętych przez Bank kredytach, umowach pożyczek, z uwzględnieniem terminów ich wymagalności oraz o udzielonych poręczeniach i gwarancjach w I półroczu 2016 roku***

Kredyty:

1. Pożyczka długoterminowa na warunkach zobowiązań podporządkowanych w kwocie 3.000.000,00 złotych z ostatecznym terminem spłaty 28.12.2017r.
2. Pożyczka podporządkowana w kwocie 4.000.000,00 na okres kredytowania 5 lat z ostatecznym terminem spłaty 28.12.2017 rok.

4. ***Informacje o udzielonych przez Bank podmiotom finansowym (przez Bank innym Bankom, przez Bank ubezpieczycielowi) kredytach i pożyczkach z uwzględnieniem terminów ich wymagalności, a także udzielonych poręczeniach i gwarancjach***

W I półroczu 2016 roku Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie nie udzielił kredytów, poręczeń i gwarancji podmiotom finansowym.

5. ***Objaśnienia różnic pomiędzy uzyskanymi wynikami finansowymi a wcześniej zatwierdzonym planem finansowym, jeżeli co najmniej jedna z pozycji składających się na wynik finansowy różni się w znacznym stopniu w stosunku do pozycji z planu finansowego***

Plan finansowy na 2016 rok stanowi integralną część projekcji finansowej „Programu Postępowania Naprawczego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie na lata 2015-2022".
Realizacja planu finansowego wg stanu na 30.06.2016r. charakteryzuje się wyższym poziomem aktywów i pasywów w stosunku do planowanego o 3,48%, tj. o 40 527 tys. zł; planowany poziom na 30.06.2016r. to 1 165 158 tys. zł, wykonany 1 205 685 tys. zł, przede wszystkim jako efekt wyższego wykonania o 50 819 tys. zł planowanej wielkości zobowiązań wobec sektora niefinansowego, co przełożyło się na wyższe wykonanie należności od sektora finansowego przy niewykonaniu należności od sektora niefinansowego.

I. W kategorii aktywów:

Kasa i operacje z bankami centralnymi

W planie finansowym na 30.06.2016r. założono stan środków w kasach Banku na poziomie 11 000 tys. zł, faktyczny stan środków pieniężnych wyniósł 12 270 tys. zł.
Udział planowanych środków w kasach w aktywach wg planu 0,94%, wg wykonania stanowił 1,02%.

Należności od sektora finansowego

W sektorze finansowym wykonanie wyniosło powyżej planu o 77 066 tys. zł, tj. na poziomie 135,66% wielkości planowanej; plan – 216 126 tys. zł, wykonanie 293 192 tys. zł/. Wyższe wykonanie w zakresie należności od sektora finansowego było spowodowane wyższą niż planowano wartością depozytów sektora niefinansowego oraz niższym wykonaniem w zakresie kredytów w sektorze niefinansowym. W wyniku niższego poziomu realizacji kredytów od sektora niefinansowego powstała nadwyżka środków finansowych, którą Bank ulokował na lokatach terminowych w banku zrzeszającym i w bonach pieniężnych NBP. Lokaty terminowe wg planu stanowiły 169 163 tys. zł, wg wykonania 239 385 tys. zł, powyżej planu o 70 223 tys. zł.
Z uwagi na wyższe wykonanie należności od sektora finansowego również w strukturze aktywów posiadają one wyższy udział - na poziomie 24,32% przy planowanym 18,55%.

Należności od sektora niefinansowego

Należności od sektora niefinansowego wykonane zostały w 90,61%, tj. o 78 498 tys. zł poniżej planu. Zaplanowana wartość należności od sektora niefinansowego wynosiła 835 820 tys. zł, natomiast wykonanie stanowiło 757 322 tys. zł. Podstawową przyczyną niewykonania przyjętych założeń był brak możliwości udzielania kredytów w związku z koniecznością wdrożenia przez Bank

programu naprawy dotyczącego utrzymania normy płynności długoterminowej M4 na poziomie co najmniej nadzorczym. Nadzorczy poziom miary M4 na poziomie 1,00 został osiągnięty 06.04.2016r., jednakże bezpieczny poziom 1,05 /limit wewnętrzny/ Bank osiągnął 06.05.2016r. Osad na depozytach systematycznie rośnie i bank może udzielać kredytów wg założeń.
Bank rozpoczął przebudowę portfela kredytowego w odniesieniu do poszczególnych grup podmiotów, jednak z uwagi na przyjęty Program naprawy płynności długoterminowej zmiany w zakresie zmian struktury wg stanu na 30.06.2016r. nie są widoczne.

Odnotowano wyższy niż planowano przyrost nieprawidłowego portfela kredytowego – kredyty zagrożone powyżej planowanych o 60 511 tys. zł, tj. o 52,69%, plan zakładał 114 847 tys. zł, wykonanie 175 358 tys. zł. Należności pod obserwacją wg stanu na 30.06.2016r. wyniosły 193 652 tys. zł przy planowanych na poziomie 38 503 tys. zł, wykonanie powyżej planu o 155 149 tys. zł, tj. o 402,95%.

Przeklasyfikowanie kredytów do wyższych grup ryzyka wpłynęło na wyższy poziom rezerw celowych w stosunku do planu; zaplanowana wartość rezerw wynosiła 62 378 tys. zł, zrealizowana 72 045 tys. zł, dynamika 115,50%, wartościowo powyżej planu o 9 667 tys. zł.
Różnica w stosunku do planowanych wielkości wynika z zaleceń biegłego rewidenta oraz dalszego pogłębionego przeglądu portfela kredytowego. W wyniku monitoringu zostały zidentyfikowane nowe grupy klientów powiązanych, które spowodowały, iż przeklasyfikowania wynikały również ze zidentyfikowania wspólnego ryzyka podmiotów powiązanych (powiązania organizacyjne lub gospodarcze).

W II kwartale 2016 roku Bank również nie dokonał planowanej na I kwartał br. korekty odsetek zastrzeżonych. W związku z tym wystąpiła znacznie wyższa wartość odsetek w aktywach, tj. 28 090 tys. zł, wielkość planowana to 13 687 tys. zł, przekroczenie założenia planowego na 30.06.2016r. o 105,24%. Proces ten przesuwa się w czasie, z uwagi na konieczność wyczerpania wszystkich możliwości egzekucyjnych, aby straty banku były jak najmniejsze.
W strukturze aktywów należności od sektora niefinansowego stanowią najbardziej znaczącą pozycję, tj. 62,81% ogólnej wartości przy planowanym udziale 71,73%; takie ukształtowanie struktury wynika z wyższego poziomu aktywów przy niższej wartości należności od tego sektora.
Biorąc pod uwagę wskaźnik służący do oceny jakości aktywów, tj. należności zagrożone do należności ogółem /nominalnie/, wskaźnik ten wyniósł na 30.06.br. 21,53%. Brak osiągnięcia założonego poziomu wskaźnika jakości kredytów tj. 12,50% wynika z wyższej wartości należności zagrożonych w związku ze zmianą klasyfikacji ekspozycji kredytowych przy jednoczesnym niezrealizowaniu planu w zakresie należności od sektora niefinansowego.

Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych /IRiS/

Według planu należności od IRiS na 30.06.br. to wartość 27 280 tys. zł, faktyczne 22 286 tys. zł, poniżej planowanych o 4 994 tys. zł.

Wynika to głównie z niższego niż planowane wykorzystania przez klientów kredytów w rachunku bieżącym. Bank dąży do ograniczania zaangażowania w finansowanie podmiotów jednostek samorządu terytorialnego /JST/, nie przystępując do nowych przetargów na finansowanie tych podmiotów.

Udział należności od sektora IRiS w strukturze aktywów wg wykonania to 1,85%, wg planu 2,34%.

Papiery wartościowe

W tej kategorii aktywów znajdują się bankowe papiery wartościowe SGB Banku S.A. na kwotę 6 000 tys. zł, powiększone o odsetki 33 tys. zł. W założeniach przyjęto, że Bank będzie posiadał instrumenty dłużne utrzymywane do terminu wymagalności (m.in. bony skarbowe, bony pieniężne) zaliczane do aktywów płynnych, co pozwoli na zachowanie norm LCR oraz NSFR na wymaganym nadzorczym poziomie.

W I półroczu br. Bank inwestował tylko w bony pieniężne NBP, wartość tych bonów na 30.06.2016r. wyniosła 75 000 tys. zł, przy założeniu planowym 30 000 tys. zł. Wyższa wartość bonów pieniężnych NBP, które są zaliczane do aktywów płynnych, pozwala na zapewnienie norm płynności i wskaźnika LCR, ponadto nie zwiększa łącznej kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem, z uwagi na zerową wagę ryzyka dla ekspozycji wobec banku centralnego. Łącznie wartość papierów wartościowych wg planu to 36 032 tys. zł, wykonanie 81 033 tys. zł, powyżej planu o 124,89%. Zwiększone wykonanie w tej pozycji przełożyło się również na wyższy w stosunku do planu udział w strukturze aktywów, który charakteryzował się wielkością 6,72%, wg planu 3,09%.

Aktywa trwałe

Aktywa trwałe wg planu stanowią wartość 31 091 tys. zł, wg wykonania 30 504 tys. zł, tj. realizacja na poziomie 98,11%.

W skład aktywów trwałych wchodzą akcje i udziały, w tym akcje banku zrzeszającego, BGŻ S.A. jako zaangażowanie wobec BGŻ BNP PARIBAS oraz Banku BPS S.A. Wartość planowana i zrealizowana na tym samym poziomie 3 739 tys. zł.

Rzeczowe aktywa trwałe wg planu 26 975 tys. zł, wg wykonania wyniosły 26 587 tys. zł.

Projekty informatyczne (koszt licencji) nie zrealizowane I półroczu zostały przesunięte do wykonania na kolejne kwartały. Wg planu na 30.06.2016r. wartości niematerialne i prawne 377 tys. zł, faktycznie zrealizowane zostały na poziomie 161 tys. zł.

Z uwagi na brak pełnej realizacji planu w kategorii aktywów trwałych również ich udział w sumie bilansowej był niższy i wynosił 2,53% przy planowanym 2,67%.

Inne aktywa

Wartość innych aktywów wg wykonania wyniosła 9 078 tys. zł przy planowanych 7 810 tys. zł, powyżej planu o 1 268 tys. zł, tj. o 16,23%.

Największy stopień realizacji w stosunku do planu w tej kategorii osiągnęła pozycja dłużnicy różni. Należności - dłużnicy różni wg stanu na 30.06.2016r. wyniosły 666 tys. zł. wobec planowanych na 30.06.2016r. 20 tys. zł. Bank zakładał rozliczenie się z jednym z dłużników w I kwartale 2016r., jednak z uwagi na przedłużający się proces zwrotu środków transakcja nie została rozliczona.

Inne aktywa wg wykonania stanowią 0,75% łącznej wartości aktywów i stanowią najniższą pozycję, nieznacznie powyżej udziału planowanego – 0,67%.

II. W kategorii pasywów

Zobowiązania wobec sektora finansowego

Zobowiązania wobec sektora finansowego zostały wykonane poniżej planowanych. Plan zakładał 31 747 tys. zł, wykonanie 26 980 tys. zł; odnotowano niższą w stosunku do planu wartość zarówno depozytów bieżących, jak również depozytów terminowych pozostałych instytucji sektora finansowego, łącznie o 4 835 tys. zł. Niższe wykonanie wynika z braku odnowienia depozytu na kolejny okres w styczniu br. Zobowiązania wynikające z pożyczek podporządkowanych i emisji obligacji zgodne z planem w wysokości 15 297 tys. zł. Zobowiązania wobec sektora finansowego w strukturze pasywów wg wykonania stanowią 2,24%, poniżej planu o 0,48 p.p.

Zobowiązania wobec sektora niefinansowego

Odnotowano wyższe wykonanie w zakresie zobowiązań wobec sektora niefinansowego o 50 819 tys. zł, tj. o 5,84% /plan 869 759 tys. zł, wykonanie 920 578 tys. zł/, w tym przekroczenie planu w zakresie depozytów terminowych o 71 219 tys. zł, tj. o 11,58%. Wynika to z pozyskania środków na lokatę terminową skierowaną do osób fizycznych /3 miesięczną – Złota Lokata 2016/. Tak wysoki przyrost jest uzasadniony z punktu widzenia budowania stabilności finansowania aktywów i jednocześnie świadczy o zaufaniu do Banku w otoczeniu lokalnym.

Depozyty osób fizycznych to depozyty zdywersyfikowane, najbardziej stabilne pod względem płynności finansowej. Depozyty bieżące i terminowe stanowiące wartość 777 742 tys. zł na 31.12.2015r. uległy zwiększeniu do kwoty 878 459 tys. zł. wg stanu na 30.06.2016r.

Zobowiązania wg sektora niefinansowego w strukturze pasywów, podobnie, jak należności od tego sektora w strukturze aktywów stanowią najwyższą pozycję w wysokości 76,35% wg wykonania, 74,65% wg planu.

Zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych /IRiS/

W sektorze IRiS wykonanie w zakresie zobowiązań niższe o 9 601 tys. zł, tj. o 6,09% /plan 157 526 tys. zł, wykonanie 147 925 tys. zł/. Bank w I kwartale br. nie odnowił umów z dwoma podmiotami samorządu terytorialnego, z uwagi na wysokie koszty pozyskania środków.
Bank dokonał weryfikacji umów z JST, których termin zakończenia przypadał w drugim kwartale br. Na podstawie przeprowadzonego przeglądu Bank zaoferował korzystniejsze, ze swojego punktu widzenia warunki funkcjonowania dotychczasowych umów. Skutkiem tych działań jest zaprzestanie obsługi z jednym podmiotem JST.
Zobowiązania wobec IRiS zajmują drugą pozycję w strukturze pasywów i stanowią 12,27% wg wykonania, 13,52% wg planu.

Inne pasywa

Wyższa od planowanej o 12 504 tys. zł wartość pozostałych pasywów. Szczególną pozycję w tej kategorii stanowią przychody zastrzeżone, których wartość według wykonania stanowi 28 737 tys. zł, powyżej planu o 15 345 tys. zł, głównie wskutek braku realizacji zaplanowanej na I kwartał br. korekty odsetek zastrzeżonych. Udział tej grupy pasywów w ogólnej ich wartości wyniósł na 30.06.2016r. 3,09% przy wielkości planowanej na poziomie 2,13%.

Kapitały

Kapitały /bez obligacji i zobowiązań podporządkowanych oraz uwzględniania amortyzacji funduszu udziałowego/ wyniosły 76 971 tys. zł, na poziomie wielkości planowanej. Zgodnie z założeniem Zebranie Przedstawicieli podjęło uchwałę o pokryciu straty netto za 2015 rok w wysokości 15 995 tys. zł z funduszu zasobowego, co znacząco obniżyło fundusze własne. Kapitały to trzecia pozycja pasywów w strukturze na 30.06.br. - 6,38%, plan zakładał udział na poziomie 6,61%. Obniżony udział przy zrealizowanej wielkości planowej wynika z wyższej wartości pasywów.

Wynik roku bieżącego

Wynik netto bieżącego okresu stanowi stratę netto w wysokości 4 060 tys. zł przy wielkości planowanej zysku netto na poziomie 4 368 tys. zł, realizacja ujemna stanowi (-) 92,94% w stosunku do planu na 30.06.2016r. Wynik finansowy netto bieżącego okresu stanowi (-) 0,34% wartości pasywów i jest niższy w stosunku do planu o 0,71 p.p.

Strukturę i dynamikę zagregowanych pozycji aktywów i pasywów planowanych i zrealizowanych na 30.06.2016r. przedstawia poniższa tabela.

Aktywa	Plan	Wykonanie do planu	Przyrost (+,-)	Dynamika
Kasa i operacje z bankiem centralnym	11 000,0	12 270,0	1 270,0	111,55%
Należności od sektora finansowego	216 126,0	293 192,0	77 066,0	135,66%
Należności od sektora niefinansowego	835 819,8	757 322,0	- 78 497,8	90,61%
Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych	27 279,8	22 286,0	- 4 993,8	81,69%
Papiery wartościowe	36 032,0	81 033,0	45 001,0	224,89%
Aktywa trwałe	31 090,6	30 504,0	- 586,6	98,11%
Inne aktywa	7 810,2	9 078,0	1 267,8	116,23%
Aktywa wg wartości bilansowej	1 165 158,4	1 205 685,0	40 526,6	103,48%

Pasywa	Plan	Wykonanie do planu	Przyrost (+,-)	Dynamika
Zobowiązania wobec sektora finansowego	31 747,0	26 980,0	- 4 767,0	84,98%
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	869 759,0	920 578,0	50 819,0	105,84%
Zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych	157 526,0	147 925,0	- 9 601,0	93,91%
Inne pasywa	24 787,0	37 291,0	12 504,0	150,45%
Kapitały (fundusze)*	76 970,8	76 971,0	0,2	100,00%
Wynik w trakcie zatwierdzania		-	-	
Wynik roku bieżącego	4 368,6	- 4 060,0	- 8 428,6	-92,94%
Pasywa wg wartości bilansowej	1 165 158,4	1 205 685,0	40 526,6	103,48%

* bez zobowiązań podporządkowanych i obligacji, które wliczone zostały do odpowiedniej kategorii zobowiązań

I. Fundusze własne

Fundusze własne ogółem dla wyliczania łącznego współczynnika kapitałowego wyniosły 70 603,16 tys. zł i były niższe od planowanych o 4 157,37 tys. zł.

Realizację podstawowych kategorii funduszy własnych na 30.06.2016r. przedstawiono w poniższej tabeli.

Wyszczególnienie	2016-06-30 plan	2016-06-30 wykonanie	Przyrost (+,-) wykonanie do planu finansowego 30.06.2106r.	Stopień realizacji planu na 30.06.2016r.	Struktura funduszy własnych na 30.06.2016r.
Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności	74 760,93	70 603,16	-4 157,77	94,44%	100,00%
Kapitał Tier I	49 963,54	46 043,71	-3 919,83	92,15%	65,21%
Kapitał podstawowy Tier I	47 535,22	43 528,83	-4 006,39	91,57%	61,65%
Kapitał dodatkowy Tier I	2 428,32	2 514,88	86,56	103,56%	3,56%
Kapitał Tier II	24 796,99	24 559,45	-237,54	99,04%	34,79%

Niższa realizacja w stosunku do wielkości założonych w planie finansowym na 30.06.2016r. wynika przede wszystkim z wygenerowanej straty netto w wysokości 4 060 tys. zł oraz niższej od planowanej kwoty wartości niematerialnych i prawnych.

Rachunek zysków i strat

Na 30.06.2016r. Bank wykazuje stratę brutto na poziomie 3 556 tys. zł, natomiast strata netto /po uwzględnieniu podatku/ wyniosła 4 060 tys. zł. W relacji do planu oznacza to znacznie niższe od planowanego wykonanie w kategorii wyniku finansowego brutto o 10 277 tys. zł /o (-) 52,91%/, natomiast w zakresie wyniku finansowego netto o 8 429 tys. zł, tj. o (-) 92,94% poniżej planowanego /planowany wynik finansowy brutto 6 721 tys. zł, netto – 4 369 tys. zł/.

Na poziom wykonania w zakresie wyniku finansowego brutto wpływ miały:

1. Wynik z tytułu odsetek wykonany w 95,40%, planowany – 12 531 tys. zł, wykonany 11 955 tys. zł, różnica in minus 576 tys. zł;

Na niższy wynik z tytułu odsetek w stosunku do planu wpływ miało głównie niższe wykonanie w zakresie przychodów odsetkowych od sektora niefinansowego, głównie w wyniku niższego wykonania należności od sektora niefinansowego.

Przychody z tytułu odsetek wyniosły 22 906 tys. zł i stanowiły 99,36% planowanych, wynoszących 23 055 tys. zł. Stanowią one 62,80% przychodów ogółem, plan zakładał 61,49%.

Koszty odsetkowe stanowią 27,36% kosztów ogółem, są niższe niż planowane na poziomie 34,20%; niższy udział wynika z wyższej wartości kosztów ogółem.

2. Wynik z tytułu opłat i prowizji wykonano w 78,12%, plan - 5 700 tys. zł, wykonanie – 4 453 tys. zł; niższy niż planowany wynik z tytułu opłat i prowizji o 1 197 tys. zł wynika z przesunięcia wdrożenia oferty pakietów rachunków dla osób fizycznych i podmiotów instytucjonalnych na czerwiec br. oraz zmniejszonej akcji kredytowej. Wprowadzenie planów sprzedażowych dla oddziałów wpłynie na wzrost przychodów z tytułu prowizji i opłat.

3. Koszty działania Banku wykonane zostały w 69,19%, plan zakładał 16 219 tys. zł, wykonanie wyniosło 11 222 tys. zł, poniżej planu o 4 997 tys. zł. Koszty działania Banku stanowią najwyższą pozycję obciążającą wynik działalności bankowej. Różnica 4 997 tys. zł wynika z faktu, iż w I kwartale zaplanowano zapłatę składki na rzecz BFG w wysokości 2 000 tys. zł w całości. Z uwagi, iż kwota aktywów ważonych ryzykiem była niższa niż planowana i nastąpiła zmiana formy zapłaty składki na okresy kwartalne, koszt poniesiony w I kwartale br. był znacznie niższy niż planowany. Dodatkowo Bank wdrożył działania związane z optymalizacją kosztów działania, polegające na szczegółowej analizie zarówno obowiązujących, jak i nowo zawieranych umów z kontrahentami.
Koszty wynagrodzeń są niższe o 493 tys. zł. w stosunku do planowanych.

4. Różnica wartości rezerw i aktualizacji osiągnęła poziom ujemny wynoszący 7 194 tys. zł, powyżej planu o 12 518 tys. zł, głównie poprzez wyższą wartość odpisów na rezerwy z tytułu kredytów niż planowano, które ukształtowały się na poziomie 15 325 tys. zł przy wielkości planowanej w wysokości 1 825 tys. zł.
Wynik działalności bankowej jest dodatni i wynosi 16 255 tys. zł, po uwzględnieniu przychodów i kosztów operacyjnych oraz odjęciu kosztów działania banku i amortyzacji nadal jest dodatni i wynosi 3 638 tys. zł.
Wynik na działalności operacyjnej jest ujemny i wynosi minus 3 556 tys. zł, co jest spowodowane ujemną różnicą wartości rezerw na należności w wysokości 7 194 tys. zł.

Zagregowane wielkości rachunku zysków i strat /plan i wykonanie/ oraz stopień realizacji w stosunku do planu finansowego na 30.06.2016r. ujęto w poniższej tabeli.

Lp.	Rachunek zysków i strat	Plan	Wykonanie do planu	Przyrost (+,-)	Dynamika
I.	Przychody z tytułu odsetek	23 054,5	22 906,0	- 148,5	99,36%
II.	Koszty odsetek	10 523,6	10 951,0	427,4	104,06%
III.	WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK	12 530,9	11 955,0	- 575,9	95,40%
IV.	Przychody z tytułu opłat i prowizji	5 700,0	4 453,0	- 1 247,0	78,12%
V.	Koszty z tytułu opłat i prowizji	280,5	230,0	- 50,5	82,00%
VI.	Wynik z tytułu opłat i prowizji	5 419,5	4 223,0	- 1 196,5	77,92%
IX.	Wynik z pozycji wymiany	80,0	77,0	- 3,0	96,25%
X.	**WYNIK DZIAŁALNOŚCI BANKOWEJ (pozIII+IV+VII+VIII+IX)**	**18 030,4**	**16 255,0**	**- 1 775,4**	90,15%
XI.	Pozostałe przychody operacyjne	1 511,0	272,0	- 1 239,0	18,00%
XII.	Pozostałe koszty operacyjne	700,0	552,0	- 148,0	78,86%
XIII.	Koszty działania banku	16 218,7	11 222,0	- 4 996,7	69,19%
XIV.	Amortyzacja środków trwałych	1 225,6	1 115,0	- 110,6	90,98%
XV.	Odpisy na rezerwy i aktualizację wartości	1 824,7	15 961,0	14 136,3	874,72%
XVI.	Rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości	7 148,5	8 767,0	1 618,5	122,64%
XVII.	Różnica wartości rezerw i aktualizacji	- 5 323,8	7 194,0	12 517,8	-135,13%
XVIII.	**WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ (pozX+XI-XII-XIII-XIV-XVII)**	**6 720,9**	**- 3 556,0**	-10 276,9	-52,91%
XX.	**ZYSK (STRATA) BRUTTO**	**6 720,9**	**- 3 556,0**	**-10 276,9**	-52,91%
XXI.	Podatek dochodowy	2 352,3	504,0	- 1 848,3	21,43%
XXII.	**ZYSK (STRATA) po opodatkowaniu NETT**	**4 368,6**	**- 4 060,0**	**- 8 428,6**	-92,94%

Planowana łączna kwota ekspozycji ważonej ryzykiem dla ryzyka kredytowego i ryzyka operacyjnego to 903 263 tys. zł, natomiast wykonana wyniosła 813 843 tys. zł, tj. poniżej planu o 89 421 tys. zł. Szczegółowe dane z uwzględnieniem współczynników kapitałowych zawarto w poniższej tabeli.

Wyszczególnienie	2016-06-30 plan	2016-06-30 wykonanie	Przyrost (+,-) wykonanie do planu finansowego 30.06.2106r.	Stopień realizacji planu na 30.06.2016r.	Struktura funduszy własnych na 30.06.2016r.
Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności	74 760,53	70 403,16	-4 357,37	94,17%	100,00%
Kapitał Tier I	49 963,54	46 043,71	-3 919,83	92,15%	65,21%
Kapitał podstawowy Tier I	47 535,22	43 528,83	-4 006,39	91,57%	61,65%
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	903 262,75	813 843,19	-89 419,56	90,10%	100,00%
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko kredytowe - kwota ekspozycji ważonej ryzykiem po zastosowaniu współczynnika wsparcia MŚP	803 127,18	713 707,62	-89 419,56	88,87%	87,70%
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko walutowe (wymóg x 12,5)	0,00	0,00	0,00		
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko operacyjne (wymóg x 12,5)	100 135,57	100 135,57	0,00	100,00%	12,30%
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	5,26	5,35	0,09	101,63%	
Współczynnik kapitału Tier I	5,53	5,66	0,13	102,28%	
Łączny współczynnik kapitałowy	8,28	8,68	0,40	104,82%	

Współczynniki kapitałowe są powyżej planowanych z uwagi na niższą łączną kwotę ekspozycji na ryzyko kredytowe.

Poniżej zaprezentowano podstawowe wskaźniki ekonomiczne /przy zastosowaniu średniej na podstawie danych kwartalnych z ostatniego dnia kończącego IV kwartał 2015r. oraz I i II kwartał 2016r., wynik finansowy annualizowany, wskaźnik zwrotu z kapitału ROE netto – wykonanie na podstawie kapitału podstawowego Tier I/.

Lp.	Wybrane wskaźniki	Plan	Wykonanie	Porównanie w p.p.
1.	Wskaźnik zwrotu z aktywów ROA /netto/	0,77%	-0,70%	-1,47
2.	Wskaźnik zwrotu z kapitału ROE /netto/	17,95%	-17,13%	-35,08
3.	Marża odsetkowa I	2,22%	2,07%	-0,13
4.	Marża pozaodsetkowa	0,96%	0,73%	-0,23
5.	Marża graniczna	2,13%	1,40%	-0,73
6.	Wskaźnik C/I	92,59%	80,01%	-12,58

Niższe wykonanie w zakresie przedstawionych powyżej wskaźników wynika z osiągniętych niższych pozycji rachunku zysków i strat stanowiących podstawę obliczeń tychże wskaźników oraz w przypadku ROA i ROE głównie z wypracowanego ujemnego wyniku finansowego netto.

6. ***Ocena - wraz z jej uzasadnieniem - dotycząca zarządzania zasobami finansowymi, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań oraz określenie ewentualnych zagrożeń i działań, jakie Bank podjął lub zamierza podjąć w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom:***

Utrzymanie płynności jest podstawowym obowiązkiem Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie warunkującym funkcjonowanie i wiarygodność na rynku finansowym. Należy ona do najtrudniejszych sfer zarządzania finansami banku i obok rentowności jest głównym aspektem oceny kondycji finansowej banku. Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie ma zdolność do terminowego i bezzwłocznego regulowania zobowiązań. Zarząd Banku dba o bezpieczeństwo środków zgromadzonych w Banku oraz zaufanie klientów.

V. *INFORMACJE o ZMIANACH w POWIĄZANIACH ORGANIZACYJNYCH lub KAPITAŁOWYCH BANKU z INNYMI PODMIOTAMI*

POWIĄZANIA KAPITAŁOWE

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie posiada następujące udziały i akcje w innych podmiotach:

- SGB BANK S.A. – 3.500.000,00 złotych.
- Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. – 424.079,10 złotych.
- Bank Gospodarki Żywnościowej S.A. – 12 400,00 złotych.
- Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych TUW w Warszawie – 10,00 złotych

Bank nie nabywał własnych udziałów w I półroczu 2016 roku.

VI. *ISTOTNE ZDARZENIA WPŁYWAJĄCE na SYTUACJĘ JEDNOSTKI JAKIE WYSTĄPIŁY PO DNIU BILANSOWYM, ale PRZED ZATWIERDZENIEM SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO*

Nie wystąpiły istotne zdarzenia wpływające na sytuację Banku.

VII. *INFORMACJA na TEMAT TEGO CZY JEDNOSTKA POWODUJE lub NIE POWODUJE ISTOTNEGO ZAGROŻENIA dla FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA NATURALNEGO*

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie nie powoduje istotnego zagrożenia dla funkcjonowania środowiska naturalnego.

VIII. *PERSPEKTYWY ROZWOJU i PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ*

Od kilku lat sektor bankowy przechodzi przez największe w ostatnich dekadach turbulencje. Przewiduje się, że bankowość będzie rozwijała się w najbliższych latach znacznie wolniej. Spadek stóp procentowych w 2015r. dokonany przez RPP spowodował utratę części dochodu odsetkowego w bankach. Aby zachować dotychczasową rentowność banki powinny:

- zwiększać dochody z prowizji – dzisiaj utrudnia to konkurencja pomiędzy bankami,
- obniżać koszty, co będzie trudne w sytuacji konieczności reagowania na zmiany technologiczne i organizacyjne, zapewniające z jednej strony bezpieczeństwo funkcjonowania i jednocześnie przestrzeganie rosnącej ilości regulacji krajowych i europejskich.

W szczególnie trudnej sytuacji znajdą się stosunkowo małe banki komercyjne i banki spółdzielcze. Dodatkowo generowanie wyniku utrudniać będzie wzrost kredytów zagrożonych i konieczność tworzenia rezerw celowych. Realność prognoz potwierdza sytuacja gospodarcza państw unijnych oraz kształtowanie się kursu złotego. Podejmowane próby rozwiązania kryzysu zadłużeniowego niektórych krajów strefy EURO, spodziewane wzmożenie nadzoru, a także wprowadzanie reform strukturalnych na rynku pracy i w polityce fiskalnej w tych krajach mogą się negatywnie przekładać na sytuację w Polsce.

Do najważniejszych wyzwań stojących przed Polskim Bankiem Spółdzielczym oraz całym sektorem bankowości spółdzielczej należeć będzie:

- wzmocnienie bazy kapitałowej i sprostanie nowym wymogom kapitałowym zgodnie z rozporządzeniem CRR i dyrektywy CRD IV
- posiadanie bazy depozytowej na poziomie umożliwiającym utrzymanie co najmniej aktualnego stanu akcji kredytowej oraz odpowiedniego poziomu płynności,
- budowa stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i wielkości portfela kredytowego,
- monitorowanie sytuacji finansowej klientów w celu wczesnego wykrycia mogących wystąpić problemów finansowych,
- sprostanie konkurencji cenowej w obszarze depozytów i kredytów.

1. ***Założenia planu finansowego na rok przyszły***

W 2016 roku Bank planuje prowadzić działalność depozytową i kredytową – zrównoważoną, aby spełnić normy płynności oraz osiągnąć wynik finansowy na poziomie netto ok. 8 853,20 tys. zł.

Założony wynik finansowy stanowi optymalizację zysku przy założonym poziomie ryzyka.

Bank zakłada w 2016r. umiarkowany rozwój mierzony dynamiką wzrostu sumy bilansowej na poziomie 105% (r/r). Wzrost obliga kredytowego będzie ściśle skorelowany z przyrostem bazy depozytowej. Planowana w 2016r. dynamika depozytów /bieżących i terminowych/ sektora niefinansowego i jednostek samorządu terytorialnego stanowi 106,5%, natomiast dynamika akcji kredytowej nominalnie 103,3% (r/r).

Bank w 2016r. będzie inwestował w bony pieniężne NBP celem zapewnienia odpowiednich norm płynności, w tym norm LCR.

Jednocześnie Bank zakłada w dalszym ciągu optymalizację kosztów działania.

Dla dalszego rozwoju Banku przy zachowaniu założonego poziomu ryzyka, w planie finansowym na 2016r. zakłada się przyrost funduszy własnych dla obliczania łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 110% (dynamika r/r).

IX. ŁAD KORPORACYJNY

W związku z wprowadzeniem przez Komisję Nadzoru Finansowego Uchwałą nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 roku „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych" Zarząd, Rada Nadzorcza oraz Zebranie Przedstawicieli Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie postanowiły o przyjęciu przez Bank zasad ładu zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku. Implementowanie Zasad Ładu Korporacyjnego do obowiązujących regulacji wewnętrznych oraz praktyki działania Banku nastąpiło poprzez wprowadzenie „Polityki Ładu Korporacyjnego w PBS w Ciechanowie".

Wprowadzona przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie Polityka Ładu Korporacyjnego, reguluje organizację, strukturę organizacyjną i funkcjonowanie kluczowych procesów, systemów i funkcji działania Banku, kwestie relacji wewnętrznych i zewnętrznych Banku, w tym relację z Członkami i Klientami Banku, jak również kwestie funkcjonowania i współdziałania organów statutowych, a także politykę informacyjną oraz działalność promocyjną Banku.

Organizacja Banku zapewnia skuteczną realizację przyjętych przez instytucję celów strategicznych z uwzględnieniem konieczności efektywnego monitorowania ryzyka występującego w działalności i obejmuje: zarządzanie i sprawowanie kontroli, systemy sprawozdawczości wewnętrznej, przepływu i ochrony informacji oraz obiegu dokumentów.

Przyjęta struktura organizacyjna jest przejrzysta, adekwatna do skali i charakteru prowadzonej działalności i podejmowanego ryzyka oraz zapewnia odpowiedni podział zadań, zakres obowiązków i odpowiedzialności.

Bank skutecznie zarządza ryzykiem występującym w jego działalności dokonując jego identyfikacji, pomiaru, szacowania, monitorowania oraz poprzez stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających poziom ryzyka. Bank posiada adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej obejmujący wszystkie poziomy w strukturze organizacji, jak również efektywną i niezależną funkcję zapewniania zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

Bank stosuje plany utrzymania ciągłości działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania i ograniczenia strat na wypadek poważnych zakłóceń w działalności Banku.

Bank działa w interesie wszystkich udziałowców z poszanowaniem interesu Klientów. Uprawnienia i obowiązki Członków Banku mają odzwierciedlenie w treści Statutu Banku, jak również zostały zawarte w „Regulaminie Zebrań Grup Członkowskich", „Regulaminie obrad Zebrania Przedstawicieli PBS w Ciechanowie" oraz treści „Polityki Ładu Korporacyjnego w PBS w Ciechanowie". Bank umożliwia Członkom właściwy dostęp do rzetelnych i kompletnych informacji, bez stosowania preferencji dla wybranych Członków.

Bank przykłada wagę do profesjonalizmu osób wchodzących w skład organów statutowych, ze szczególnym uwzględnieniem członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej, którzy zgodnie z zapisami „Regulamin działania Rady Nadzorczej PBS w Ciechanowie" oraz „Procedurą oceny kwalifikacji członków Zarządu i Rady nadzorczej PBS w Ciechanowie" powinni posiadać kompetencje do należytego wykonywania obowiązków nadzorczych i zarządczych.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad sprawami Banku, kierując się przy wykonywaniu swoich zadań dbałością o prawidłowe i bezpieczne działanie Banku. Posiada ona zdolność do podejmowania na bieżąco niezbędnych czynności nadzorczych, wykonuje swoje funkcje w sposób aktywny poprzez monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, skuteczności zarządzania ryzykiem, wykonywanie czynności rewizji finansowej. Skład liczebny Rady Nadzorczej jest adekwatny do charakteru i skali działalności prowadzonej przez Bank, wyodrębniona jest w nim funkcja Przewodniczącego, który kieruje pracami Rady w oparciu o doświadczenie, umiejętności kierowania zespołem. Nadzór wykonywany przez Radę Nadzorczą ma charakter stały, a posiedzenia Rady nadzorczej odbywają się nie rzadziej niż co dwa miesiące, są protokołowane, a odrębne zdania członków Rady są odnotowywane w protokole.
Rada Nadzorcza zapewnia wybór członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji oraz ocenia czy działania Zarządu w zakresie zarządzania bankiem są skuteczne i zgodne z polityką Rady. Kwestie te reguluje „Procedura oceny odpowiedniości Członków Zarządu PBS w Ciechanowie".

Członkowie Zarządu posiadają kompetencje do należytego prowadzenia spraw banku oraz wykonywania powierzonej funkcji oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem w zarządzaniu bankiem. Indywidualne kompetencje członków Zarządu uzupełniają się w sposób zapewniający odpowiedni poziom kolegialnego zarządzania nad wszystkimi obszarami Banku. „Regulamin działania Zarządu PBS w Ciechanowie" w sposób przejrzysty i jednoznaczny reguluje podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności banku. Podział tych obowiązków ma również swoje odzwierciedlenie w innych regulacjach wewnętrznych.

Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania członków organu Rady Nadzorczej i Zarządu, a także osób pełniących kluczowe funkcje. Zasady wynagradzania zostały określone w wewnętrznych aktach prawnych regulujących politykę wynagradzania. Rada Nadzorcza, uwzględniając decyzje Zebrania Przedstawicieli, odpowiada za zasady wynagradzania członków Zarządu.

Zarząd zapewnia przestrzeganie „Zasad Ładu Korporacyjnego" wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, a Rada Nadzorcza nadzoruje ich przestrzeganie. Bank ustanowił w regulacjach wewnętrznych zasady ograniczania i identyfikacji konfliktu interesów dotyczące członków Zarządu i Rady Nadzorczej, jak również zasady wyłączania danej osoby w przypadku zaistnienia konfliktu interesów.

Bank dba o relacje z Klientami prowadząc przejrzystą politykę informacyjną uwzględniającą potrzeby Członków oraz Klientów. Polityka informacyjna Banku opiera się na ułatwianiu dostępu do informacji, jak również określa zasady i terminy udzielania odpowiedzi. Informacje w zakresie oferowanej usługi czy produktu są rzetelne i przekazywane w sposób zrozumiały dla przeciętnego odbiorcy. Przekazy marketingowe w zakresie produktów i usług nie wprowadzają w błąd oraz cechują się poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych obyczajów.

Proces oferowania produktów jest realizowany przez odpowiednio przygotowane osoby, w sposób zapewniający rzetelność przekazywanych informacji oraz udzielenie zrozumiałych wyjaśnień. Bank dokłada starań, aby oferowane produkty i usługi były adekwatne do potrzeb odbiorców.

Bank opracował i udostępnia Klientom przejrzyste i jasne zasady rozpatrywania skarg i reklamacji, jak również prowadzi zorganizowaną formę rozpatrywania skarg i reklamacji, podejmując jednocześnie działania zmierzające do ograniczenia sytuacji powodujących ich występowanie.

W Banku funkcjonuje system powiadamiania Zarządu lub Rady Nadzorczej o nadużyciach w banku. Rada Nadzorcza dokonała oceny stosowania zasad wprowadzonych na mocy przyjętej przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie „ Polityki Ładu Korporacyjnego" za rok 2015, a wyniki tej oceny są udostępniane na stronie internetowej Banku, jak również zostały przekazane pozostałym organom Banku.

X. ZAKOŃCZENIE

Pierwsze półrocze 2016r. zamknęło się sumą bilansową w kwocie 1 205 684 966,76 zł oraz wynikiem finansowym – stratą brutto w wysokości 3 555 601,75 zł, a po uwzględnieniu podatku dochodowego od osób prawnych stratą netto w kwocie 4 059 892,75 zł.

Zgodnie z wymogami przepisów Ustawy o rachunkowości sprawozdanie finansowe za I półrocze 2016 roku zostało poddane przeglądowi przez REWIT Księgowi i Biegli Rewidenci Spółka z o.o. z siedzibą: 80-137 Gdańsk, ul. Starodworska 1, wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego pod Nr KRS 0000003104, prowadzonego przez SR Gdańsk – Północ w Gdańsku – podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych wpisany na listę Krajowej Izby Biegłych Rewidentów pod nr 101.

ZARZĄD BANKU:

1. *Agnieszka Korzybska*	*Członek Zarządu* *p.o. Prezes Zarządu*	CZŁONEK ZARZĄDU *Agnieszka Korzybska*
2. *Anna Kaźmierska*	*Członek Zarządu*	CZŁONEK ZARZĄDU *Anna Kaźmierska* 21.09.2016
3. *Jarosław Dorobek*	*Członek Zarządu*	CZŁONEK ZARZĄDU *Jarosław Dorobek*

POLSKI BANK SPÓŁDZIELCZY
w Ciechanowie
06-400 Ciechanów, ul. 3 Maja 3
tel. 023/673 09 00 fax 023/673 09 01
Reg. 000508046, NIP 566-00-10-929

.....

(pieczęć firmowa)

Ciechanów, dnia 20.09.2016 roku